

Θεσσαλονίκη, 20.09.2019

ΤΡΙΕΤΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΥΛΟΥ

Από:

Ευτυχία Βουτυρά, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
Διευθύντρια του Εργαστηρίου Μελέτης του Πολιτισμού, των Συνορών και του
Κοινωνικού φύλου, 2016-2019.

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,

Σας παρουσιάζω αναλυτικά τις δραστηριότητες του εργαστηρίου για την
περίοδο 2017-19.

Θα ήθελα να τονίσω εξ αρχής ότι ο κύριος στόχος του Εργαστηρίου είναι η
συστέγαση αλληλένδετων δραστηριοτήτων που αφορούν στην παραγωγή νέας
γνώσης, την μεταφορά τεχνογνωσίας και «εκπαίδευσης εκπαιδευτών»
αναφορικά με τους Πολιτισμούς- Σύνορα- και το Κοινωνικό Φύλο.

Απώτερη αποστολή του Εργαστηρίου είναι η διάχυση της έρευνας και
κατανόηση των σύνθετων διαδικασιών μετακίνησης των ανθρώπων πάνω από
σύνορα και των συνορών πάνω από τους ανθρώπους.

Για τους λόγους αυτούς οι δραστηριότητες του εργαστηρίου επικεντρώθηκαν
στη συνεργασία με άλλους φορείς της πόλης (ΑΠΘ) και ΜΚΟ που
δραστηριοποιούνται σ' αυτούς τους τομείς καθώς και στη δραστηριοποίηση
των θεσμού των επισκεπτών – ερευνητών που επιτρέπουν την αξιοποίηση του

ανθρώπινου δυναμικού που βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και επιζητεί συνεργασία με το Εργαστήριο.

Συγκεκριμένα, την περίοδο 2017-19 το Εργαστήριο είχε ως Επισκέπτρια Συνεργάτη (Visiting Academic)την Dr. Nese Ozgen Galatadaray University, Turkey με μεγάλη πείρα και εκτεταμένη επιτόπια έρευνα στο Κουρδιστάν και τη Ανατολική Τουρκία. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της στη Θεσσαλονίκη η κ. Ozgen συμμετείχε στις δραστηριότητες του Τμήματος και στη συνεργασίες του εργαστηρίου με άλλους φορείς της πόλης. Για παράδειγμα οργάνωσε με την υποστήριξη του Εργαστηρίου την προβολή της ταινίας Zer (2017) του Καζίμ Οζ στο κινηματογράφο Βακούρα (19/10/2018). Επίσης παρείχε υποστηρικτικό γλωσσικό έργο με τουρκόφωνους Ερασμιακούς- μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος . Τέλος στο πλαίσιο των συνεργασιών του Τμήματος με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ (Σπουδαστήριο Λαογραφίας) η Nese Ozgen παρουσίασε στις 8/2/2017 την διάλεξη της "Citizenship beyond... on Turkish – Kurdish borders: Economic anthropology".

Η άλλη σημαντική δραστηριότητα που πρέπει να τονιστεί αφορά στην Οργάνωση Διεξαγωγή και επιτέλεση του Παγκόσμιου Συνεδρίου **24-27/7/2018 Παγκόσμιο Συνέδριο, IASFM M 17: Whither Refugees? Restrictionism, Crises and Precarity Writ Large»** <http://IASFM.m.org/IASFM/m17/> Υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και σε συνεργασία με τον Δήμο Θεσσαλονίκης που διάθεσε τους χώρους για φιλοξενία καλλιτεχνικών δρώμενων , εκθέσεων ζωγραφικής, πολυμεσικών και κινηματογραφικών προβολών που φιλοτεχνήθηκαν από πρόσφυγες σε παγκόσμιο επίπεδο ή προσωπικού που εργάζεται με προσφυγικούς πληθυσμούς βλ. Παράρτημα.

Για τη διεξαγωγή του Συνεδρίου κινητοποιήθηκαν πάνω από 80 εθελοντές από την πανεπιστημιακή κοινότητα του ΠΑΜΑΚ και λειτούργησε συσπειρωτικά τόσο για το Τμήμα όσο και για τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου Πιο αναλυτικά οι δραστηριότητες του Εργαστηρίου συμπεριλαμβάνουν:

1. 2014-2016 **Project "NATIONLESS"**: Engaging Art, Social Theory and Activism (Skopje, Belgrade and Thessaloniki), συντονίστρια Φωτεινή Τσιμπιρίδου.
2. 2015-2016 **Ερευνητική Συνεργασία με το Εργαστήριο Επιχειρηματικότητας** «Γ.Ε.Ν.Ε.Σ.Ι.: Γυναικεία Επιχειρηματικότητα-Νέες Επιχειρήσεις-Στόχος: Ισότητα –Sinking inequality: Business startup motivation and business growth in female entrepreneurship», συντονίστρια Φωτεινή Τσιμπιρίδου.
3. 6/4/2017 **Στρογγυλή τράπεζα «Φύλο, Μνήμη και Προφορική Ιστορία»** με ομιλήτριες τις Τασούλα Βερβενιώτη (Ιστορικός), Μαρία Μποντίλα (Ιστορικός), Κατερίνα Τσέκου (Ιστορικός) και σχολιασμό από τις Ρικυ βαν Μπούσχοτεν (Κοινωνική Ανθρωπολόγος), Εφη Βουτυρά (Κοινωνική Ανθρωπολόγος). Ο συντονισμός της συζήτησης έγινε από την Φωτεινή Τσιμπιρίδου (Κοινωνική Ανθρωπολόγος)
4. 2/11/2017 **Διάλεξη με θέμα: «Η εθνογραφία ως "αποκλιμάκωση" διεθνών ζητημάτων: Ειρήνη, Κρίση, Αλληλεγγύη»**Ομιλητής: Νικόλας Κοσματόπουλος, Επίκ. Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και Ανθρωπολογίας, *American University of Beirut*
5. 3/11/2017 **Διάλεξη με θέμα: «Λύτρωση και τιμωρία: Η γέννηση της ηθικοτεχνικής στην σύγχρονη Μέση Ανατολή** Ομιλητής, Νικόλας Κοσματόπουλος, Επίκ. Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και Ανθρωπολογίας, *American University of Beirut*
-Συνδιοργάνωση με το Σπουδαστήριο της Λαογραφίας, αίθουσα 104-105 του π.κ. της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.
6. 8-9/12/2017 «**Peace Talk. Η πρόβα για την αληθινή συμφιλίωση**»
7. 09/03/2018 **Ημερίδα**, «Σκηνές της Συμφιλίωσης: Σύνορα και η γλώσσα του φύλου».
8. 2017 **Εκδήλωση Συζήτηση** και προβολή Ντοκιμαντέρ για τον Βούλγαρο ποιητή ΝΙΚΟΛΑ VAPTSAROV και την διαχείριση της ατομικής και συλλογικής μνήμης με τίτλο EPOCH (2017) Σκηνοθεσία: MAYA VAPTSAROVA
Συντονίστρια: Ευτυχία Βουτυρά. Παρεμβαίνουν: **Ασημένια Καραλή και Στεφανία Φιλιποβα-Μερτζιμέκη**

9. 22-24/11/2018 **Διεθνές Συνέδριο** «Πόλεις – λιμάνια και θαλάσσιοι δρόμοι στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα (18^{ος}- 21^{ος} αιώνες)»
10. 24-27/7/2018 **Παγκόσμιο Συνέδριο, IASFM M 17: Whither Refugees? Restrictionism, Crises and Precarity Writ Large**» http://IASFM.m.org/IASFM_m17/ Υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και σε συνεργασία με τον Δήμο Θεσσαλονίκης (βλ Συνημμένο για Καλλιτεχνικά δρώμενα)
11. 12-13/5/2018 Διεθνές Συνέδριο, «**Teaching and Learning Anthropology and Ethnography in Eastern and SouthEastern Europe: Making Sense of Cultural Difference in Familiar and Unfamiliar Contexts**»
12. 27/1/2018 Εκδήλωση-συζήτηση και προβολή ντοκιμαντέρ **Turkey on the Edge (2017)** Σκηνοθεσία, İmre Azem
13. 26/3/2018. **Διάλεξη με θέμα:** «*Regime Consolidation in Greece, Turkey, and Beyond. Between military rule and democracy*» Ομιλήτρια: Dr. Yaprak Gursoy, Associate Professor of Politics at Istanbul Bilgi University
14. 19-21/05/2017 Επιστημονική Δημερίδα «**Ελλάδα και Βαλκάνια στον 20ο αιώνα III**»
15. 26-27 **Ατελιέ CREABALK** Νοεμβρίου 2018 The city (in the) making: Monumentalizations, politicizations, experimentations
Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης – Αίθουσα Αλλατίνη,
16. **28/03/19 Διάλεξη** «Αναστενάρια και Μπεκτασήδες: Θρακικές Τελετές Τελετουργίες γονιμότητας, πάλης και πανηγυρικού προσκυνήματος»
Μιράντα Τερζοπούλου (εθνολόγος, Λαογράφος- Ακαδημία Αθηνών)
Αίθουσα Συνεδρίων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
17. **1 Μαρτίου 2019. Συζήτηση** με αφορμή την παρουσίαση του έργου «*Η βιογραφία του πατρογονικού*» [Εκδόσεις Καπόν, Αθήνα 2016] της Μάγκυς Κριθαρέλλη με ομιλητές τους Έφη Βουτυρά, Ελένη Γ. Γαβρά, Δημήτρης Σταματόπουλος και τη συγγραφέα του έργου. Συνδιοργάνωση με το Μεταπτυχιακό Σεμινάριο Πολιτικής Επιστήμης, Ιστορίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Οικονομικών του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών. το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιστορία, Ανθρωπολογία και Πολιτισμός στην Ανατολική και Νοτιοανατολική

Ευρώπη» Και το Εργαστήριο Ιστορίας Ανατολικής και Νοτιοανατολικής
Ευρώπη

- 18. 9 Μαΐου 2019. Συζήτηση** με τίτλο: "Comparative cultural and policy studies on urban spaces in the Balkans with a focus on the project SK 2014" με την Maja Muhic, Associate Professor, South East European University, Tetovo

IASFM -EXIBITIONS

1. **International Student Art Exhibition** Mariana Smith, (Germany/Greece) U
2. **TRACES** , Nergis Canefe, York University
3. **#ArtIsMyLife**-Richard Lusakumunu, Momo Pembi, Zahra Vazifehshenas ,
SOLIDARITY NOW
4. **Resilience, Integration and Advocacy through Art - Expressive Art Exhibition**
Project Samia Lyamouri, Médecins du Monde Switzerland/Greece ; Sarah Neusy,
Médecins du Monde; Corina Kanistra, Médecins du Monde ; Aliki Panagiotidou,
Médecins du monde ; Maritina Papamitrou, Co-ordinator of Médecins du Monde
Greece
5. **ZINE WORKSHOP THEME: Politics of representation and changing identities**
International Recipes and Migration Stories Mariana Smith, Stockton University;
Elizabeth Gerdeman, Academy of Fine Arts, Leipzig; Michael Hahn, exhibitor
preparator, Museum of Contemporary Art, Leipzig

IASFM -MULTI-MEDIA PRESENTATION/ROUNDTABLE

July 26, 2018 From (un)Hominess to (Dis) Placement

Συμμετέχοντες:

To Un-Become Sasa Rajsic, University of the Arts Helsinki , **The Cycle of Displacement and the Need to Contextualise Durable Solutions - The Afghan Context** Preethi Nallu, Founding Editor, *Refugees Deeply*, writer and visual storyteller; Nassim Majidi, Samuel Hall; Jeff Crisp, Chatham House Fellow and Research Associate at the Refugees Studies Centre, **Holistic Approaches to Refugee Student Education: A Video Series for Teachers and Policymakers** Snezana Ratkovic, Brock University; Dragana Kovačević, Brock University; Courtney Brewer, Nipissing University; Neelofar Ahmed, Brock University; Janelle Brady, University of Toronto **Cross-border displacement and its invisibility: an introduction to the Colombian-Panamanian case** ,
Natalie Tines Villarraga, Independent Researcher.

IASFM -FILMS

- **THEME I - DIGITAL STORIES, CITY AND REFUGEES**

July 25, 2018, **SONDER (13.13)**- Geoge Tsitiridis-ANTIGONE, EUFORIA & 16o Lyceum-Thessaloniki, **Digital Stories, Life through the eyes of the other (30')**-FILM SCHOOL - AUTH, UNHCR, ARSAKEIA-TOSITSEIA SCHOOLS , **ART IN METRO**-Minas-Marios Kontis UOM dept of Applied Informatics, Maroudi Georgakopoulou- Architecture-Engineering-

AUTH, Styliani Akritidou- Architecture -Engineering-AUTH, In the Framework of Homebody.gr

- **THEME II - FILM-ETHNOGRAPHY-REFUGEES (SCREENING+DISCUSSION)**

July 25, 2018, Chris Dolan, Refuge Law Project

Disembodied 'Self-Reliance': Adding Insult to Injury in Refugee Settings

Georgios Katsagelos , School of Visual & Applied Arts-Auth

Relics to Eternity (64')

Discussant: Eleni Hodolidou, School of Philosophy and Education-AUTH

Thursday, July 26,

DREAMING OF LIFE (66') Morteza Jafari, Director

Refugee Lifelines (22') Tanja Müller, Global Development Institute,
University of Manchester